

Ter overweging

**Als je blijft denken wat je dacht,
blijf je doen wat je deed**

“Wat zei u nu precies, Klaver?” Als je doet wat je dacht, blijf je denken?

Nee, soms moeten er dingen veranderen. En in je doen verandert er alleen dan iets, als er ook in je denken iets verandert. Jaren geleden ging ik met collega Willem op pad om veehouders te bewegen tot het nemen van meer verantwoordelijkheid op het gebied van de diergezondheidszorg. Willem kwam uit het onderwijs, en bedacht elke keer wel weer wat nieuws om de aandacht te pakken en vast te houden. En daar stak ik zelf ook weer wat van op. Zo kan ik de bovengenoemde uitspraak van hem na zo'n 40 jaar nog steeds herhalen. En je ziet er ook de bredere werking in. Willem kreeg enkele jaren na onze samenwerking een ernstige hersenbloeding, en die gooide zijn hele verdere leven overhoop. Hij moest zelf anders denken dan hij dacht, om begrip te krijgen voor het feit dat hij niet meer kon doen wat hij deed.

Daar worden wij allemaal wel eens mee geconfronteerd. En je kan blijven worstelen met wat je overkomt. Maar als je dat niet kan beïnvloeden, kan je je er maar beter bij neerleggen. De aanwezigheid van het coronavirus in Nederland, dat kan je niet beïnvloeden. Maar hoe je omgaat met de beperkingen, daar heb je wél invloed op.

Terugkijkend op de kreet van Willem, kom ik op internet tegen dat hij van Einstein is. Dus niet de eerste de beste bron.

Ik wens u allen veel wijsheid om helder te krijgen welke zaken je niet kunt beïnvloeden, en waarbij je moet leren ermee om te gaan. En ook om energie over te houden voor zaken die je wel kunt beïnvloeden.

Jan Klaver

Serenity Prayer

Het verhaal van Jan Klaver deed me denken aan het bekende gebed om kalmte:

*God grant me the serenity
to accept the things I cannot change;
courage to change the things I can;
and wisdom to know the difference.*

God, geef me kalmte om te aanvaarden wat ik niet kan veranderen;
moed om te veranderen wat wel anders kan;
en wijsheid om het één van het ander te onderscheiden.

De Amerikaanse theoloog Reinhold Niebuhr (1892-1971) zou het gebed in de zomer van 1943 hebben geschreven, aldus zijn dochter. Er zijn echter oudere documenten gevonden, waardoor twijfels zijn gere-

zen over het auteurschap. Het gebed is vooral onder gelovigen in Amerika populair. Het is ook opgenomen in het nieuwe Liedboek 2013, op pagina 1448, in een iets andere vertaling.

Een ondoordachte schuldverklaring

Afgelopen zondag hebben we stilgestaan bij de recente verklaring (d.d.8 november) waarin de Protestantse Kerk in Nederland schuld bekent aan wat er rond en in de Tweede Wereldoorlog met de Joden is gebeurd. Waren de hervormde en gereformeerde instanties van toen niet ernstig tekortgeschoten naar de Joodse gemeenschap? In de schuldbelijdenis werd gesteld dat het deze landelijke instanties 'veelal aan moed heeft ontbroken'. Met dat oordeel was zacht gezegd niet iedereen even gelukkig. Er kwamen zelfs woedende reacties. Want het klopt gewoon niet, het ligt allemaal veel genuanceerder. Een historicus die aan de verklaring meewerkte, gaf zelf in een interview aan dat de kerken eigenlijk méér deden dan anderen. Ze spraken veel duidelijker en namen grotere risico's dan bijvoorbeeld het koningshuis en de regering in Londen.

Dat laatste bevestigden twee hoogleraren met een ingezonden stuk in dagblad Trouw. De landelijke kerken hadden juist meer dan anderen in het openbaar geprotesteerd en hun nek uitgestoken. En wat al in brede kring bekend was: ook plaatselijk deden heel wat kerken en gelovigen in het geheim hun best om Joden te helpen. Zo boden Gereformeerden, die toen 8% van de bevolking vormden, onderdak aan 25% van de Joodse onderduikers. Het oordeel van de landelijke PKN blijkt dus niet te kloppen. Deze verklaring is slecht doordacht en had veel zorgvuldiger moeten zijn.

Een ander probleem is dat geen helder onderscheid wordt gemaakt tussen anti-judaïsme en antisemitisme. Anti-judaïsme betekent dat iemand neerkijkt op de joodse godsdienst. Dan wordt bijvoorbeeld negatief geoordeeld over allerlei gebruiken en kan het joodse geloof als geheel als minderwaardig worden weggezet. Dat is niet verboden maar wordt vaak gevoed door ongegronde kritiek of hardnekkige vooroordelen. Helaas gebeurt dat over en weer, op hun beurt kunnen joden en ook moslims antichristelijk zijn. Dan kijken ze neer op christenen die onrein varkensvlees mogen eten. Of op de leer van de Drie-eenheid die zou aantonen dat christenen eigenlijk drie goden dienen en daarmee polytheïsten en dus heidenen zijn. Zulke dingen zijn onnodig. Zonder dat je het geloof van een ander aantrekkelijk hoeft te vinden, is het belangrijk ongegronde negatieve oordelen over elkaar te weerleggen.

Antisemitisme is van een andere orde. Dat is een specifieke vorm van racisme waarbij het Joodse volk als minderwaardig wordt gezien. Antisemitisme is bij wet verboden en vraagt om actieve bestrijding. Dat wordt door de PKN onder andere in haar kerkorde onderstreept en opnieuw in deze schuldverklaring. Dat is een goede zaak. Helaas verliest het kerkbestuur wel het onderscheid met anti-judaïsme uit het oog. Want dat kan verklaren dat protestanten, die in hun geloof ongetwijfeld allerlei anti-judaïstische trekjes hadden, vaak niet meegingen in het dodelijke antisemitisme van de Duitsers. Ze namen het zelfs meer dan anderen voor de Joden op.

In dit verband is het goed de naam van ds. Johan Snoek te noemen, die in de vorige eeuw al uitgebreid de rol van de kerken in beeld bracht. Die was volgens zijn Grey Book niet zwart of wit maar grijs. In zijn laatste boekje 'Joodse en Palestijnse tranen' vat Snoek nog eens samen waarom het beeld niet eenzijdig negatief was, en laat hij ook de positieve rol van de kerken zien. Waar het ging om het opnieuw doordenken van de plaats van het Joodse volk, kwam de hervormde kerk er het beste uit. Waar het ging om het helpen onderduiken van Joden, deden gereformeerden het meest. En katholieken, met een hoofdrol voor kardinaal De Jong, waren het beste in het publiekelijk stelling nemen tegen de Duitse gruweldaden. Dat zijn de nuances die de landelijke kerk helaas over het hoofd zag. Jan Offringa.

Filmpje zondag 22 november

Rik Willemsen, masterstudent aan de PThU te Amsterdam, heeft afgelopen zondag afscheid genomen als stagiair van onze gemeente. Toch is hij niet zomaar weg. Want hij is nog twee keer te zien in de filmpjes rond 'Het verhaal gaat...' die onlangs zijn opgenomen. Komende zondag 22 november komt in deze hervertelling van Nico ter Linden het verhaal uit Johannes 10 aan bod, over de blindgeborene. Vanaf 11.00 uur te zien via:

<https://youtu.be/OvNiDo8vz6o>

Collecte voor Timon

Volgens het collecterooster is de eerste collecte van a.s. zondag bestemd voor Timon. Van harte aanbevelen!

Actie Kerkbalans 2021

Zoals u misschien al heeft kunnen lezen op de website zal ook in januari 2021 Actie Kerkbalans plaatsvinden. De Actie Kerkbalans 2021 kan ook dit jaar niet optimaal functioneren zonder alle medewerking van vele gemeenteleden. Deze maand zullen de Kerkrentmeesters u mogelijk (weer) benaderen of u beschikbaar bent om dit jaar een loopwijk voor uw rekening te nemen. Door wisselingen zijn er ieder jaar weer vrijwilligers nodig om alle loopwijken beband te krijgen. Mocht u hier een bijdrage in willen leveren, dan horen wij dat graag.

Daarnaast willen wij u ook attenderen op het belang van deze Actie Kerkbalans. Afgelopen jaar hebben wij ruim € 125.000,- (waarvan € 20.000,- voor de Diaconie) met elkaar opgehaald. Daar zijn wij u erg

dankbaar voor! De laatste jaren sluiten wij het financieel jaarverslag met een negatief resultaat af. Dit kan gelukkig nog worden opgevangen door het bestaande Eigen Vermogen. Echter willen wij deze tendens graag doorbreken.

De Actie Kerkbalans 2021 krijgt het startschot op zondag 17 januari. Na afloop van de kerkdienst (e.e.a. hangt uiteraard af van de maatregelen m.b.t. COVID-19 rondom het organiseren van kerkdiensten) kunnen de lopers eventueel hun pakket met enveloppen meenemen. Anders kunnen de lopers op maandag 18 januari tussen 19.00 uur en 20.00 uur de enveloppen per loopwijk ophalen in de Open Hof. Hier worden de enveloppen per loopwijk uitgedeeld aan de lopers.

Vrijdag 29 januari vanaf 19.30 uur worden de lopers ontvangen in de Open Hof door de Kerkrentmeesters om de enveloppen met toezeggingen weer in ontvangst te nemen. Deze avond wordt er ook geteld en zal aan het einde van de avond de stand worden opgemaakt.

Hoe de exacte invulling van de slotavond eruit komt te zien hangt af van de maatregelen rondom COVID-19.

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, dan horen wij dat graag.

Namens het College van Kerkrentmeesters
Jacob van den Essenburg,
j.vandenessenburg@wits.nl

Orgelconcert Grote kerk Wijk bij Duurstede

Aanstaande zaterdag, 28 november, geven de organisten Arjan Veen & Pim Schipper een orgelconcert op zowel het Kiespenning-orgel als het Harrison & Harrison orgel. Het thema voor dit concert is 'Van Byrd tot Vierne' waarin geprobeerd wordt de muzikale brug tussen Engeland en Frankrijk te slaan. Het is dit jaar tevens 150 jaar geleden dat Louis Vierne geboren werd. Het concert is te volgen via de website www.scgk.nl waar u ook het programmaboekje kunt downloaden. De maatregelen rondom corona maken het mogelijk dat er ook 30 mensen het concert in de kerk mogen meemaken. Wanneer u het live mee wilt maken kunt u een mail sturen naar info@scgk.nl met daarin uw naam en het aantal mensen waarmee u wilt komen. Het concert begint om 20.15 uur en is vrij toegankelijk, na afloop kunt u uw vrije gift geven in de schalen bij de uitgang of via de QR-code die via de livestream getoond zal worden. Van harte welkom, live of op de bank!
Pim Schipper

Bloemengroeten 22 november

De bloemengroeten van a.s. zondag zijn bestemd voor mev. J. Hoekstra-Kerkhof en voor mev. G. Groot-de Witte.

Hartelijke groet,

Cobie de Boer, Maria Eigenhuis
en Jan Offringa